

PREOCUPĂRI PENTRU DEZVOLTAREA SILVICULTURII ROMÂNEȘTI (1922-1928)

IOAN SAIZU

România, care dispunea în 1917 de 2 497 632 ha fond forestier, sau 18,1 % din teritoriu¹, a ajuns să cuprindă prin actul desăvârșirii unificării statului o întindere de 7 202 000 ha păduri², deci aproximativ o pătrime din suprafață. Prin această bogăție, ea se situa pe locul 13 în rândul statelor europene³.

În consecință, în perioada de firească emulație doctrinară și programatică ce a urmat, de fundamentare sau refundamentare a preceptelor economice care vizau sporirea potențialului material și avansul României în civilizație, problema silvică a cucerit tot mai mulți aderenți. Dar, deși conștiente de valoarea aurului verde, partidele burgheze nu au prevăzut măsuri capabile să ducă, în cadrul unui sistem unic, la administrarea, exploatarea și valorificarea lui rațională, ceea ce constituia o trăsătură comună a programelor lor economice. La unele, mențiunile au fost legate, de regulă, de stabilirea rostului pădurilor și al izlazurilor comunale în cadrul „rezolvării” problemei agrare. Astfel, Partidul național-liberal a prevăzut în acest sens ca pădurile, mai cu seamă în regiunile de deal și de munte, să înlesnească traiul țăranilor, satisfăcându-se cererile lor drepte, fără însă a se primejdui prin legi nehibzuite domeniul silvic⁴. Partidul țărănesc abordase în anii precedenți, alături de alte prevederi democratice, ideea avansată a socializării aurului verde⁵, dar, în perioada la care ne referim, el și-a propus doar revizuirea Codului silvic, realizarea unificării regimului forestier⁶, reorganizarea exploatării, crearea, administrarea și ameliorarea pădurilor și a pășunilor comunale după principiul valorificării în comun⁷. Este cât se poate de clar că problema socializării, care se referă cel dintâi la regimul proprietății, nu mai apare ca prevedere în programele de după 1922, ceea ce pune în evidență, și sub acest aspect, angajarea lui pe o linie concesivă. Partidul poporului a preconizat exploatarea domeniului silvic aproximativ în același mod ca punctul de vedere țărănesc exprimat după 1922. El a conceput ca arondarea pădurilor în vederea exploatării să nu fie admisă decât obștilor țărănești; cu scopul industrial însă, valorificarea putea fi încredințată și societăților comerciale. Programul a mai inserat ca exploatarea forestieră să fie sever controlată, luându-se măsuri de refacere a ei prin plantații la munte și la

șes, cu regulară în același timp și a cursului torenților⁸. Soluția exploatarea pădurii prin cooperatie a apărut, deopotrivă, la Partidul naționalist-democrat, ca și la Liga apărării național-creștine, cu deosebirea că în timp ce cel dintâi se pronunța pentru crearea, prin expropriere, a pădurilor comunale și trecerea aurului verde al moșnenilor sub regimul tutelar de stat, îngăduind folosirea lui în conformitate cu cerințele silvice, și pentru instituirea unui organ superior de supraveghere și îndrumare a valorificării pădurilor devălmășe⁹, cea de a doua organizație avea în vedere utilizarea în totalitate a acestei avuții prin cooperative, protejind fondul forestier prin replantarea imediată a terenurilor des-pădurite¹⁰.

În revistele de specialitate, însă, s-au susținut idei deosebit de înaintate, care se cer cunoscute într-o cercetare obiectivă a procesului silvic. Economisții, fără excepție, au inclus, pe drept cuvânt, pădurile, alături de petrol și cereale, între cele mai mari surse de producție și avuție. Într-un atare context revistele economice („Buletinul Institutului economic românesc“, „Analele statistice și economice“, „Correspondance économique“, „Economia națională“ etc.) și de specialitate („Revista pădurilor“, „Forestierul“, „Monitorul forestier“, „Industria lemnului“, „Zigzaguri forestiere“ — titlu încheiat de sugestiv pentru a reda evoluția disproporționată a fondului silvic — ș.a.), ca și congresele în care s-au dezbătut probleme de economie silvică și forestieră (Congresul cooperatiei forestiere, Piatra Neamț, mai 1922; Congresul inginerilor silvici, august 1922; Congresul Asociației generale a inginerilor, Timișoara, octombrie 1922), pentru a nu aminti decât manifestările de la începutul perioadei la care ne referim, au pus la ordinea zilei probleme de o covârșitoare importanță pentru destinul economiei silvice¹¹.

Una din ideile deosebit de avansate se referă la sporirea rolului intervenționist al statului în acest domeniu. Plecând de la faptul că pădurea, prin natura ei, este o proprietate indivizibilă, autorii lucizi au cerut etatizarea ei în condițiile în care partidele burgheze o abandonaseră, act fără de care i se deprecia din ce în ce mai mult valoarea economică¹². Totodată, din interese superioare de securitate, s-a enunțat și ideea ca să se treacă în Constituție „*principiul integrității domeniului... silvic, nepermițându-se sub nici un cuvânt ca el să fie micșorat*“¹³, ca și necesitatea stringentă a sporirii controlului statului asupra gestiunii pădurilor particulare, act posibil nu numai prin supunerea lor unui regim silvic unic, dar și prin refuzarea permiselor de export și a dreptului la avantajele legii de încurajare a industriei naționale în cazul în care nu se făcea dovada împăduririi suprafețelor exploatate¹⁴. Mai mult, unii din contemporani au cerut ca statul, printr-un corp tehnic independent de formalități inutile și printr-o administrație cât mai chibzuită, să fie singurul exploatator al aurului verde¹⁵. Sporirea funcției economice a autorității centrale se vădește puternic și în cerința formulată ca tot statul să întreprindă comerțul cu lemne, să construiască fabrici, să valorifice produsele pădurii și să beneficieze de diferența dintre prețul materialului lemnos „în picioare“ și valoarea lui prin industrializare¹⁶.

O latură care face cinste gândirii silvice românești pune în lumină absoluta trebuință a promovării capitalului, a muncii și a conducerii

românești. Luînd în considerație că societățile străine au beneficiat enorm de pe urma bogățiilor naturale, distribuind nu numai dividende disproporționate, dar abuzînd de buna-credința sătenilor, autorii lucizi au susținut, pe de o parte, ca, în interesul apărării statului, să se interzică străinilor construirea de întreprinderi industriale, inclusiv forestiere, în zona frontierei, iar pe de alta, din rațiuni de stat, absoluta necesitate de a nu se conta decît pe forțele proprii în procesul de emancipare de tutela străină¹⁷. Cu același scop, s-a enunțat de către M. P. Florescu ideea luptei pentru apărarea pădurilor de consorțiile străine, care ne-au devastat îngrozitor munții și să avem veșnic înaintea ochilor deviza „prin noi înșine”¹⁸. Același autor sublinia într-o revistă de specialitate că numai colaborarea „frățească” între capitalul românesc, forța de muncă autohtonă și proprietarii de păduri putea asigura o bună rentabilitate a aurului verde sub raport comercial, de refacere, ameliorare și naționalizare a industriei forestiere, „azi, din nefericire, complet înstrăinată”¹⁹. Pledoaria s-a făcut pe larg în epocă ținîndu-se cont de realitatea că un procent infim de români deținea frînele conducerii societăților forestiere și de necesitatea ca direcția lor tehnică, cel puțin, să se afle sub conducerea inginerilor silvici proprii. Pentru aceasta s-a și cerut ca un nou articol să fie inclus în Codul silvic, în formularea imperativă : „Loc pentru specialiștii români în întreprinderile forestiere din România !”²⁰.

Corpul silvic, cunoscător al cerințelor economiei forestiere și conștient de perspectiva unei lupte profesionale îndelungate, plină de mari greutăți, s-a înscris în timpul confruntării programatice în efortul de a „zidi” convingerea într-o strictă conservare, refacere și valorificare rațională a aurului verde în ideea firească de „a putea răspunde tuturor nevoilor industriei noastre și a satisface consumația fără să ne mai temem de epuizarea acestor bogății”²¹. Potrivit calculelor specialiștilor, la aceste rezultate nu se putea ajunge decît subordonînd raționalizării următoarele imperative : fabricile de cherestea să fie în funcție de gradul de generare și regenerare a pădurii, nu invers ; să se fixeze cantitățile anuale de export în loc de a se stabili taxa pe metru cub sau vagon ; sporirea responsabilităților în executarea amenajamentelor ; întocmirea de urgență a statisticii forestiere fără de care orice măsură de protecție era iluzorie ; naționalizarea fabricilor care-și aveau sediul peste hotare, ca și a cooperativelor forestiere al căror material era acaparat de străini pentru export²². Refacerea domeniului silvic era atît de necesară pentru raționalizarea producției, încît — conchidea unul din contemporani — trebuia să formeze neapărat preocuparea de căpetenie a bărbatilor de stat, care aveau dreptul, dar și datoria să chibzuiască și să ia toate măsurile necesare pentru „o gospodărire silvică rațională în accepțiunea strictă a acestui cuvînt”²³. Mai mult, s-a cerut ca amenajarea întregului patrimoniu silvic să se facă după „un sistem unitar, bine conceput și precizat, sub conducerea Casei Pădurilor, cuprinzîndu-se într-un amenajament întotdeauna corpuri ideale de exploatare ca unități de amenajare”²⁴. Legat de aceasta se pusese și problema înființării unui credit forestier care să permită proprietarilor să-și procure fonduri fixe fără a compromite pădurea²⁵.

Dintre toate prevederile, aşezarea legislaţiei silvice pe temelii ştiinţifice pune în lumină valenţele superioare ale preocupărilor programatice din epocă. În acest scop, autorii au cerut ca autorităţile centrale să solicite aportul specialiştilor de valoare, care, numai ei, să redacteze legi şi regulamente proprii unei politici forestiere sănătoase, fără a se mai elabora legi cu caracter tehnic din birouri şi, uneori, fără avizul specialiştilor autorizaţi²⁶.

Caracterul de chibzuinţă trebuia imprimat şi prin înfiinţarea unui institut de perfecţionare forestieră, în legătură cu care au şi fost trimişi în străinătate, la pregătire, cîţiva absolvenţi de şcoală superioară²⁷, ca şi dezvoltarea învăţămîntului silvic de toate gradele, inclusiv a celui superior ce se îndrepta în mod firesc spre şcoala politehnică, menit să contribuie substanţial la raţionalizarea activităţii productive şi la economisirea disponibilităţilor de materiale şi de energie²⁸.

Concludent pentru a ilustra interesul scăzut manifestat în domeniul silvic este faptul că guvernele din perioadă au reţinut, pentru practică, puţine din prevederile la care ne-am referit succint pînă aici. deşi pădurea constituia una din bogăţiile însemnate, necesară pentru industrie, construcţii, transporturi, comerţ, agricultură şi alte ramuri de activitate. Dintre înfăptuiri, trebuie pomenit mai întîi modificarea cadrului juridic, aceasta şi pentru că satisfacerea unor cerinţe de ordin social şi ştiinţific s-a realizat prin aplicarea legislaţiei silvice. Specificul ei consta în tendinţa de unificare, de dezvoltare şi de amplificare a măsurilor existente, nu numai pentru trebuinţele silviculturii, ci ale întregii economii naţionale. După cum observase cu justeţe Dinu Vale-riu²⁹, legislaţia din acea perioadă se grea pe vechea axă a economiei forestiere — Codul silvic din 1910 — căruia i s-au adus, uneori, completări, îmbunătăţiri sau ştirbiri, menite să-l facă „corespunzător“³⁰.

În consecinţă, prin legea din 17 iunie 1923³¹ s-a procedat la abolirea regimurilor silvice moştenite şi la extinderea Codului silvic din 1910 pe tot cuprinsul României. Prin lege s-a realizat în principiu încadrarea inginerilor în corpul tehnic al statului şi unificarea învăţămîntului silvic, în care scop s-au şi votat credite pentru înfiinţarea a două secţii în cadrul politehnicilor din Bucureşti şi Timişoara³². Pe lângă alte dispoziţii, legea din 1923 a impus, datorită deprecierii monetare şi a ineficienţei lor în condiţii de inflaţie, majorarea amenzilor, a despăgubirilor şi a valorilor materialului lemnos, prevăzute în Codul silvic din 1910. Extinderea acestuia s-a realizat împotriva opiniei unor specialişti care au reclamat nu lărgirea legislaţiei vechi, ci elaborarea alteia noi³³. Fusesse întocmit chiar un proiect pe baza unor principii avansate³⁴.

Paralel, s-au luat măsuri în legătură cu administraţia forestieră, mai cu seamă în direcţia sporirii contribuţiei ei la valorificarea maximă a pădurilor. La 23 septembrie 1923³⁵ s-a votat legea pentru organizarea învăţămîntului silvic, avînd drept scop pregătirea cît mai temeinică a personalului tehnic şi administrativ. Peste trei zile³⁶ a fost cunoscută Legea pentru organizarea Corpului silvic cu menirea — cum se arată în expunerea de motive — de a da „putinţa de a valorifica în interesul economiei naţionale imensa bogăţie pe care o constituiesc pădurile“. Opinii realiste au relevat nu numai caracterul incomplet al legii respec-

tive, necuprinzînd suficiente garanții de stabilitate a cadrelor³⁷, dar și faptul că nu se realiza o egalizare a salariilor tuturor tehnicienilor statului în raport de munca depusă și de profitul pe care-l avea autoritatea centrală³⁸.

De asemenea, s-au mai elaborat cîteva legi cu caracter special : pentru combaterea insectelor ; pentru protecția pădurilor, împădurirea și reîmpădurirea suprafețelor exploatate sau degradate ; pentru satisfacerea trebuințelor normale de lemne ale populației rurale (drept combustibil și pentru construcții). Aceasta din urmă, din 1 iulie 1924³⁹, a dat naștere la o vie reacție în rîndul specialiștilor și în alte categorii. Măsura, avîndu-și originea în articolul 132 din Constituție⁴⁰ referitor la posibilitatea unei exproprieri parțiale a pădurilor particulare pentru dotarea comunelor și acoperirea cerințelor populației sătești, a creat neîncredere între marii proprietari în ceea ce privește stăpînirea neîstingherită a domeniilor forestiere rămase după reformă. Unii dintre specialiști au arătat că articolul în discuție a deschis „o poartă pe care să intre demagogismul care caută puterea cu orice preț și care, sacrificînd acest bun al statului, să ne ducă la dezastru”⁴¹. La rîndul ei, societatea „Progresul silvic” atrăgea atenția că folosirea *ad litteram* a articolului 132 crea asemenea situații, încît legea comercializării bunurilor statului „poate să nu mai aibe obiect asupra căruia să se mai aplice”⁴². În altă formulare, comercializarea pădurilor⁴³ nu însemna pentru tehnicienii din silvicultură altceva decît o nouă măsură de a spori dezechilibrul în cadrul fondului, mai ales că legea nu preciza cine, cum și cît va exploata⁴⁴. Dar, deși nu s-au tradus în viață, prevederile în cauză au avut ca efect o activitate de lichidare parțială a domeniului particular⁴⁵.

Privite în ansamblu, măsurile legislative luate nu au mulțumit cerințele silviculturii și, deci, pretențiile specialiștilor, care reclamau o politică forestieră fundamentată științific. „Pentru mulți și în special pentru politicieni — scria unul din autori criticînd slaba preocupare a cerurilor guvernante — noțiunea de pădure e ceva vag, fapt care îi determină... a nu avea nici cel mai elementar respect de această avuție naturală”⁴⁶. Specialiștii au considerat, în consecință, că față de o asemenea neglijență, Corpul silvic era dator să lupte pentru elaborarea legislației necesare ocrotirii fondului, mai cu seamă de rapacitatea capitalului străin, și subordonarea industrializării lemnului capacității de producție a pădurilor⁴⁷. Pînă la izbucnirea crizei lemnului — scria un alt contemporan — România poate fi caracterizată, de aceea, „ca o țară în care nu se poate stabili nici un fel de raport între volumul exploatarilor și posibilitatea normală a domeniului forestier”⁴⁸.

Deși unele din prevederile legilor erau bune, tinzînd în primul rînd să treacă în proprietatea statului întinse suprafețe păduroase, să ocrotească și să exploateze rațional aurul verde, să-i asigure cadre ingineresti, silvicultura a înregistrat progrese numai în anumite compartimente. Împiedicarea evoluției ei s-a datorat mai multor cauze. Căutînd să explice această situație, unii autori din trecut au arătat că în România „nu s-a putut și din nenorocire nu se poate face încă sil-

vicultură... din cauză că mulți din acei care au condus destinele acestei țări nu au fost pătrunși de răul pe care l-au făcut țării dezinteresându-se complet de păduri și de corpul silvic, căruia de formă... i-au încredințat soarta acestei avuții naționale, fără însă a-l pune la adăpostul fluctuațiilor politice, fără a-i da mijloace și fără a-l asculta vreodată⁴⁹. În explicarea aceleiași tragedii, *Enciclopedia României* insera că eficacitatea legilor noastre silvice era discutabilă în mare măsură din pricina nerespectării lor și a lipsei unei administrații de resort corespunzătoare⁵⁰.

Efectul acestor cauze s-a amplificat prin aceea că ponderea cea mai mare a industriei forestiere se afla în mâinile capitaliștilor străini de la Milano, Geneva, Budapesta ș.a., care dirijau operațiunile de exploatare a pădurilor, fără să țină seama de capacitatea lor de producție⁵¹. Astfel, codrii României, renumiți din timpuri străvechi pentru calitatea și frumusețea lor, au fost supuși practic unui intens proces de exploatare. În baza regulamentelor întocmite, pădurile au putut fi tăiate la intervale scurte de timp, mărindu-se perioada de așteptare pînă la maturizarea altei generații. Este suficient să arătăm că în 1928, de pildă, din totalul de 6 486 471 ha, aproape o treime, adică 2 133 194 ha arborete sau 32,9 % din suprafața păduroasă, era cuprinsă în vîrsta de 0 — 20 ani și că, cu cît clasele de vîrstă se aflau mai mari, cu atît suprafața acelor păduri era mai mică, cu excepția generației de peste 100 ani, după cum urmează : 1 221 175 ha sau 18,8% între 21 și 40 ani ; 862 259 ha sau 13,3% între 41 și 60 ani ; 726 957 ha sau 11,2% între 61 și 80 ani ; 685 614 ha sau 10,6% între 81 și 100 ani ; 857 272 ha sau 13,0% peste 100 ani⁵².

Domeniul silvic a suferit, așadar, însemnate schimbări în structura pe clase de vîrstă. La refacerea lui au contribuit în parte lucrările de replantare executate. Între anii 1922 și 1928 a fost reimpădurită o suprafață de 82 443,08 ha, din care 49 449,66 ha aparținînd statului. Ca materiale s-au folosit 132 905 kg semințe de molid, salcîm etc., 36 829 hl ghindă de stejar și 254 129 puieți⁵³. Cheltuielile de investiții și de cultură s-au ridicat în perioada 1926—1929 la o medie anuală de 18 830 149 lei⁵⁴.

Existența mai multor exploatări în regiunile ușor accesibile în comparație cu capacitatea de producție a pădurilor a determinat forțarea continuă a exploatărilor și, ca urmare, reducerea fondului forestier în acele zone. Veridicitatea unor asemenea afirmații este documentată de numeroase date, mai cu seamă pentru zonele abordabile. Forțarea posibilităților de exploatare își avea originea în regimul de favoare acordat cerurilor industriale, acestea reușind, „pe motiv de asanare, să orienteze producția lemnoasă, nu după interesele pădurilor, ci după potențialul de prelucrare a industriei”⁵⁵.

Fondul forestier a fost influențat și de modul în care clasa dominantă a înțeles să aplice reforma agrară din 1921. Căutînd să salveze pe cît posibil terenurile arabile ale marii proprietăți în timpul aplicării legiurii, cercurile guvernante au decis defrișarea a întinse suprafețe de păduri spre a se putea obține astfel loturi de cultură pentru o

parte din țărani cu drept de împroprietărire. În consecință, legea de reformă agrară, ca și legea pășunelor comunale, au adus însemnate ciuntiri domeniului silvic național, provocând, totodată, schimbări în structura proprietății. Numai în Transilvania, potrivit dispozițiilor legii agrare, au fost defrișate aproape 800 000 ha păduri⁵⁶. Pe întreaga țară cifra s-a ridicat la 1 200 000 ha⁵⁷.

Cu toate cauzele amintite, în anii la care ne referim, fondul forestier național și-a menținut, cu unele excepții, întinderea. Iată, doar pentru câțiva ani, evoluția în cifre absolute și relative a pădurilor României⁵⁸:

Anul	Suprafața împădurită		Poieni și goluri		Total	
	ha	%	ha	%	ha	%
1923	6483676	21,97	723442	2,45	7207118	24,7
1926	6524753	22,12	724235	2,45	7248985	24,5
1928	6486471	22,00	741848	2,50	7228319	24,5

Se produsese însă, după cum am menționat mai sus, o însemnată modificare în structura pe clase de vîrstă a patrimoniului silvic și aceasta cu atît mai mult cu cît între anii 1923 și 1926, datorită cererii avantajoase, a avut loc un avînt continuu al producției forestiere, cu punctul culminant al defrișărilor în 1924⁵⁹. Structura pe specii a pădurilor în anii 1926 și 1928, pentru care dispunem de date,⁶⁰ demonstrează că indicii de valorificare a fagului și stejarului erau scăzuți, deși acestea, deosebit de prețioase, dețineau o pondere însemnată.

Privit din punct de vedere al structurii proprietății, fondul silvic s-a caracterizat prin creșterea treptată a proprietății de stat, datorită faptului că în unele regiuni, în virtutea legilor pentru reformă agrară, aproape toate pădurile au fost trecute în patrimoniul lui⁶¹, prin sporirea suprafeței păduroase aparținînd comunelor și județelor și prin reducerea întinderilor deținute de particulari și de instituții publice. În cifre, ponderea pădurilor statului s-a mărit de la 24,1% în 1920 la 28,79% în 1929, iar a comunelor și județelor de la 16,8% la 26,93%, în vreme ce valoarea relativă a pădurilor particulare a scăzut de la 49,2% la 41,22%, iar a instituțiilor publice de la 9,9% la 3,05%⁶².

Se subînțelege că structura diferită a proprietății forestiere a determinat o administrație diferențiată, deși regimul legislativ fusese unificat, fapt cu consecințe negative asupra întreținerii, exploatării și valorificării aurului verde. Situația silviculturii avea să releve că aspectele avansate ale gîndirii economice românești n-au fost luate în întregime în considerație, că zigzagurile în politica silvică au impus, după cum vom arăta cu altă ocazie, un proces destul de oscilant în producția industriei forestiere.

NOTE

- ¹ M. Popescu-Spineni, *Pădurea României*, Cluj, 1938, p. 26.
- ² *Ibidem*, p. 24.
- ³ M. Constantinescu, *Politica economică aplicată*, vol. III, București, 1943, p. 74.
- ⁴ „Viitorul”, 1 decembrie 1921.
- ⁵ „Tara nouă”, 7 octombrie 1919.
- ⁶ Partidul țărănesc, *Programul și statutele*, București, 1922, p. 13.
- ⁷ I. Mihalache, *Noul regim agrar*, București, 1925, p. 28—31; „Aurora”, 29 octombrie 1924.
- ⁸ *Programul Partidului poporului*, s. 1, 1923, p. 11.
- ⁹ *Programul Partidului naționalist-democrat*, București, 1922, p. 15—16.
- ¹⁰ Liga apărării național-creștine, *Programul, statutul și regulamentul*, Cimpulung Muscel, 1926, p. 17.
- ¹¹ G. Turneanu, *Anul forestier 1922*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXV (1923), nr. 1, p. 3—5.
- ¹² G. I. Ionescu, *Problema pădurilor comunale*, în *idem*, an. XXXVI (1924), nr. 5, p. 396—404; G. P. Georgescu, *Problema exploatării întregului masiv forestier al României*, în *idem*, an. XXXVI (1924), nr. 6, p. 477.
- ¹³ P. Antonescu, *Pădurile și Constituțiunea*, în *idem*, an. XXXV (1923), nr. 2, p. 77.
- ¹⁴ M. P. Florescu, *Intervenția statului în gestiunea pădurilor particulare*, în *idem*, an. XXXIV (1922), nr. 9, p. 527.
- ¹⁵ A. Eliescu, *Politica noastră forestieră*, în *idem*, an. XXXIV (1922), nr. 4, p. 156.
- ¹⁶ H. Manole, *Comerțul de lemne*, în *idem*, an. XXXVI (1924), nr. 2, p. 98.
- ¹⁷ P. Antonescu, *Prin noi înșine*, în *idem*, an. XXX (1916), aprilie-mai, p. 98, 105.
- ¹⁸ M. P. Florescu, *Pădurile României*, București, 1925, p. 7.
- ¹⁹ *Idem*, *O nouă orientare*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXVI (1924), nr. 2, p. 142.
- ²⁰ H. Manole, *Un non sens*, în *idem*, an. XXXV (1923), nr. 12, p. 869—862.
- ²¹ G. Turneanu, *op. cit.*, p. 3.
- ²² M. P. Florescu, *Problema exportului lemnului*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXV (1923), nr. 9, p. 535—536.
- ²³ P. Antonescu, *Reconstituirea domeniului nostru silvic*, în *idem*, an. XXXIV (1922), nr. 3, p. 113.
- ²⁴ V. Precup, *Contribuții la unificarea Codului silvic*, în *idem*, an. XXXIV (1922), nr. 8, p. 414.
- ²⁵ A. Atanasescu, *Creditul forestier*, în *idem*, an. XXXV (1923), nr. 2, p. 128.
- ²⁶ M. Boldur, *Politica forestieră a României de la 1919 pînă în prezent*, în *idem*, an. XXXIV (1922), nr. 1, p. 20.
- ²⁷ A. Eliescu, 1923, în *idem*, an. XXXVI (1924), nr. 1, p. 1.
- ²⁸ M. Manoilescu, *Silvicultura și tehnica*, în *idem*, XXXIV (1922), nr. 5, p. 211—212, 226.
- ²⁹ V. Dinu, *Politica forestieră națională. Doctrina modernă și realizările epocii 1918—1938*, București, 1939, p. 247.
- ³⁰ Amintim, între altele, Regulamentul din 6 iulie 1921 pentru aplicarea legii din 25 iunie 1919, care a limitat tăierile în pădurile de molid și în acelea în care această specie domina, ca și legea pentru reglementarea cumpărilor de păduri destinate exploatării, potrivit căreia se limita la maximum 5000 ha întinderea ce putea fi achiziționată de societăți, altele decît cooperativele și particularii industriali. În cazul complexelor de păduri mai mari de 5000 ha, care nu se puteau exploata decît împreună, legea a ridicat această limită la 8000 ha. Măsura din 1921 a lui N. Titulescu privitoare la contribuțiile directe a avut un efect pozitiv și asupra economiei forestiere, prin aceea că, atît marii proprietari de păduri, cît și acei care se ocupau de exploatarea lemnului, ca și de industrializarea lui au fost supuși la impozite, cu scopul de a determina creșterea veniturilor statului (Gh. Elian, *Legătura socialistă, mijloc important*

de realizare a funcțiilor statului, în Dezvoltarea suprastructurii socialiste în România, București, Editura politică, 1966, p. 91—94). Măsurile adoptate până la unificarea legislației silvice au fost apreciate de unii specialiști ca purtând amprenta hotărârilor caracteristice perioadelor de tranziție, din care cauză le-au și apreciat ca „improvizații”. Legea din 25 iunie 1919 (C. Hamangiu, *Codul general al României*, vol. IX, p. 96—97) prin care s-a dispus revizuirea în termen de un an a tuturor amenajamentelor și regulamentelor de exploatare din vechiul regat, ca și modificarea prin legea din 16 septembrie 1920 (*Ibidem*, p. 472—474) a Codului silvic din 1910, au dus — arătau unii contemporani — „la scopuri opuse, la o dezordine în exploatare, la un haos economic, în care nu se puteau disciplina tăierile, așa cum s-a intenționat să se facă” (V. Sabău, *Evoluția economiei forestiere în România*, București, 1946, p. 374). Însăși măsura din 16 septembrie 1920, „în loc să stăvilească și să corecteze greșelile primei legi, mai mult le-a amplificat” (*Ibidem*, p. 375).

³¹ C. Hamangiu, *op. cit.*, vol. XIII—XIV, p. 576—577.

³² A. Eliescu, 1923..., p. 1.

³³ V. Sabău, *op. cit.*, p. 393.

³⁴ În 1922, M. Boldur a întocmit un proiect de cod silvic, în care, plecând de la insuficiența celui din 1910 și de la necesitatea unificării legislației din acest domeniu, a introdus câteva principii noi: conservarea pădurilor să se realizeze prin reglementarea cadastrului silvic și a parcelării lor, ca și prin dreptul de preferință al statului la vinzarea loturilor; îngrădirea accentuată a multor acțiuni ale proprietarilor și exploatarelor de păduri; înființarea serviciilor silvice județene și regionale; protejarea aurului verde indiferent de conjunctura politică (M. Boldur, *Proiect-schelet pentru codul silvic*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXIV, (1922), nr. 4, p. 169—171).

³⁵ C. Hamangiu, *op. cit.*, vol. XIII—XIV, p. 642—648.

³⁶ *Ibidem*, p. 652—662.

³⁷ D. Clain, *Legea de organizare a corpului silvic*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXIV (1922), nr. 8, p. 425.

³⁸ I. Nistor-Văleanu, *Îmbunătățirea soartei personalului silvic al statului*, în *idem*, an. XXXIV (1922), nr. 8, p. 407—409; an XXXV (1923), nr. 12, p. 895—896.

³⁹ C. Hamangiu, *op. cit.*, vol. XI—XII, p. 821—831.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 19.

⁴¹ A. Eliescu, 1923..., p. 2.

⁴² A. Eliescu, M. P. Florescu, *Societatea „Progresul silvic” față de legea comercializării bunurilor statului*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXV (1924), nr. 4, p. 374.

⁴³ C. Hamangiu, *op. cit.*, vol. XI—XII, p. 611.

⁴⁴ V. Stinghe, *Pădurile și legile noi*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXVI (1924), nr. 5, p. 384.

⁴⁵ V. Dinu, *op. cit.*, p. 214.

⁴⁶ M. P. Florescu, *Pădurile României*..., p. 2.

⁴⁷ *Ibidem*, p. 7, 40; *Idem*, *Problema exploatareii întregului masiv forestier al României*, București, 1924 p. 16.

⁴⁸ V. Dinu, *op. cit.*, p. 214.

⁴⁹ C. Marinescu, *Observațiuni asupra practicei silviculturii și gospodăriei silvice în țara noastră*, în „*Revista pădurilor*”, an. XXXV (1923), nr. 2, p. 81.

⁵⁰ *Enciclopedia României*, vol. III, p. 167.

⁵¹ *Contribuții la istoria capitalului străin în România de la sfârșitul primului război mondial până la ieșirea din criza economică din 1929—1933*, București, 1960, p. 157; D. Șandru, *Despre pătrunderea imperialismului italian în economia statelor balcanice și a României între anii 1924—1926*, în SCS, Iași, an. XIII (1962), nr. 2, p. 188.

⁵² *Anuarul statistic al României*, 1928, București, 1929, p. 79.

⁵³ *Idem*, 1929, București, 1930, p. 101.

⁵⁴ *Contribuțiuni la problema materiilor prime în România*, vol. I, București, 1939, p. 215.

⁵⁵ V. Sabău, *Organizarea producției forestiere în cadrul unei politici economice naționale*, București, 1937, p. 39.

⁵⁶ *Idem*, *Evoluția economiei forestiere*..., p. 382—383.

⁵⁷ M. Popescu-Spineni, *op. cit.*, p. 37.

⁵⁸ *Anuarul statistic al României*, 1924 București, 1925, p. 48—49; *Idem*, 1926, București, 1927, p. 55; *Idem*, 1928, București, 1929, p. 77.

⁵⁹ *Contribuții la istoria capitalului străin*,... p. 153.

⁶⁰ Iată, pentru ilustrare, structura pe specii a pădurilor României în anii 1926 și 1928 :

	1926		1928	
	ha	%	ha	%
Rășinoase	1585036	24,29	1593326	24,6
Fag	2455689	37,63	2445808	37,7
Stejar	1377967	21,12	1347553	20,8
Ulm, frasin, paltin	70391	1,08	69564	1,1
Total foioase tari	4352714	66,71	4751647	73,3
Total foioase moi	587003	9,0	141498	2,1

(*Anuarul statistic al României* 1926, București, 1927, p. 56; *Idem* 1928, București, 1929, p. 78).

⁶¹ V. Sabău, *Evoluția economiei forestiere*,... p. 389.

⁶² *Anuarul statistic al României* 1922, București, 1923, p. 59; *Idem*, 1929, București, 1931, p. 87, 89; *Idem*, 1934, București, 1935, p. 124; V. Stinghe, D. A. Sburlan, *Agenda forestieră a României*, București, 1941, p. 6.

STUDIES ABOUT THE DEVELOPMENT OF THE ROMANIAN SYLVICULTURE

S u m m a r y

The sylvicultural problem gained more and more adherents in the years of natural doctrinarian emulation that followed after the 1st of December 1918, the period of substantiation or resubstantiation of the economical precepts, which was aiming at increasing the material potentialities and at promoting Romania towards civilization. In opposition with the bourgeois parties which made no provision for means capable of leading to a rational administration, exploration and development of the green gold, the sylvicultural corps, an expert in the demands of forestry, joined during the programmatic confrontations the effort of „building“ such a conviction, it adopted the idea of answering all the industrial needs, and of satisfying consumption without being afraid of consuming all this richness.

The governments of this period stipulated few of these precautions in practice, although the forests meant, together with petroleum and cereals, the important wealth Romania could be present with at the world market. Among the achievements, the first to be mentioned is the change of the juristic frame, this also being due to the fact that the answering to some social and scientific demands was achieved by the application of the silvicultural legislation. Its specific character consisted in the tendency of unification, development and amplification of the existing measures, not only for the silvicultural needs but also for those of the whole national economy.

During the years we refer to, the national forest stock maintained its area, with few exceptions. Anyway, an important change had taken place within the frame of age classes of the silvicultural inheritance.

